

Tęcza

ŻYTOMIERSZCZYZNY

**20. rocznica
podróży apostolskiej
Jana Pawła II na
Ukrainę**

**230. rocznica
uchwalenia
Konstytucji 3 maja**

20. rocznicę wizyty Jana Pawła II na Ukrainie obchodził Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie / 20-річчя візиту Іоанна Павла II в Україну відзначила ГО «Житомирська обласна Спілка поляків України»

„Chrystus – drogą, prawdą i życiem”

To hasło przyświecało podróży apostołskiej Jana Pawła II na Ukrainę. W Żytomierzu 23 czerwca uroczystie obchodzono 20. rocznicę tego wydarzenia. Przy pomniku św. Jana Pawła II zostały złożone kwiaty i zapalone znicze.

Papież Jan Paweł II przebywał z wizytą apostołską na Ukrainie w dniach 23-27 czerwca 2001 roku. Odwiedził Lwów i Kijów. W czasie swej pielgrzymki wygłosił 11 kazań i przemówień. W odprawionych przez niego mszach świętych uczestniczyło łącznie ponad 1,6 mln osób.

Uroczystość otworzyła prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowska-Szczur. Wśród zgromadzonych znaleźli się naukowcy, dziennikarze, nauczyciele i uczniowie polskiej szkoły sobotnio-niedzielnej. Przedstawiciel Żytomierskiej Obwodowej Administracji Państwowej Aleksander Piwowarski zauważył, że Jan Paweł II zmienił stosunek świata do Kościoła katolickiego. Jako pierwszy papież odwiedził kościół luterński, synagogę i meczet, kraje prawosławne i muzułmańskie.

Przy pomniku św. Jana Pawła II organizatorzy złożyli kwiaty, zapłonęły znicze. Wy-

darzenie uświetnił występ solistki Natalii Zubarewej i zespołu Dzwoneczki. Zabrzmią ulubiona pieśń Karola Wojtyły.

Święty Jan Paweł II, wielki syn narodu polskiego, pedagog, naukowiec, artysta, przewodnik duchowy i mentor ludzi na całym globie dał Ukrainie i światu przekonanie o godności osoby ludzkiej. Człowiek stanowił centrum jego nauczania. Temat ten papież podnosił niemal we wszystkich przemówieniach, kazaniach i dziełach. Również w przemówieniu wygłoszonym 23 czerwca 2001 roku w Pałacu Maryjskim w Kijowie do przedstawicieli ukraińskich elit życia intelektualnego, politycznego, kulturalnego, naukowego i gospodarczego.

Centralna pozycja osoby ludzkiej w nauce społecznej Jana Pawła II wyraża się również w jego nauce o pracy. Papież niezmiennie bronił szacunku dla człowieka pracy, bo, jak pisał w encyklice „Laborem excersens” (pol. „O pracy ludzkiej”) z 1981 roku, „Praca jest dla człowieka, a nie człowiek dla pracy”. Poświęcona znaczeniu i rozumieniu pracy jako podstawowego wymiaru ludzkiego życia, za życia papieża przetłumaczona na ponad 20 języków, cieszyła się wśród naukowców z Żytomierszczyzny największą popularnością.

Obwód żytomierski stał się wręcz „naukową kolebką na Ukrainie” w zakresie od-

krywania prac prof. dr. hab. Karola Wojtyły. W 2001 roku w Żytomierzu ukazał się podręcznik „Prakseologiczne podejście w zarządzaniu” (ukr. „Праксеологічні підходи в менеджменті”) autorstwa J. Chodakiwskiego, I. Kuczeruka i J. Bogojawleńskiej. Publikacja przeznaczona dla studentów wyższych uczelni ekonomicznych studiujących na kierunku „Zarządzanie organizacjami” nawiązuje do koncepcji godności osoby ludzkiej Jana Pawła II. Papież zawarł ją w swej pierwszej encyklice „Redemptor hominis” (pol. „Odkupiciel człowieka”), w której podkreślał nadprzyrodzony charakter godności ludzkiej.

Dzisiaj, 20 lat po papieskiej wizycie na Ukrainie, aktualność, wnikliwość, mądrość słów Ojca Świętego są wskazówkami dla wdzięcznych wyznawców z Żytomierszczyzny i całej Ukrainy.

Organizatorami wydarzenia były Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie i Centrum Informacyjno-Edukacyjne KUL.

Projekt wspierany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2021. Projekt „Święty Jan Paweł II – mój Wielki Rodak” realizuje Fundacja Wolność i Demokracja.

Julia Bogojawleńska

Projekt wspierany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2021

Projekt „Polskie media na Ukrainie 2021-2022” realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

AKTUALNOŚCI

- Majowe uroczystości w Emilczynie
Paderewski Jazz Improvisations w Żytomierzu **4**

WYDARZENIE

- Świętowanie w Żytomierzu Dnia Polonii i Polaków
za Granicą, Dnia Flagi RP oraz Konstytucji 3 Maja
Святкування у Житомирі Дня Полонії та поляків за
кордоном, Дня прапора РП та Конституції 3 травня **5**
- Mała Warszawa, czyli Wierowka na Żytomierszczyźnie
Мала Варшава, або Вирівка на Житомирщині **7**

POLITYKA

- Prezydent A. Duda „Duma Rzeczypospolitej”
Президент А. Дуда „Гордість Польщі” **8**
- Spotkanie prezydenta Polski z Prezydentem
Ukrainy w Warszawie
Зустріч президента Польщі з президентом
України у Варшаві..... **9**
- Szef polskiego MSZ: Ukraina ma prawo się bronić!
Очільник польського МЗС: Україна має право
захищатися!..... **10**

PAMIĘTAMY O NICH

- Pożegnanie biskupa seniora Jana Purwińskiego
w Żytomierzu
Прощання з єпископом Яном Пурвінським у
Житомирі **11**

- Kondolencje
Співчуття **16**

- Obchody zbrodni katyńskiej w Żytomierzu
Вшанування Дня пам'яті катинського злочину **18**

- Policzyć dokładnie, zawołać po imieniu, opatrzyć
na drogę...
Точно порахувати, назвати на ймення,
спорядити в дорогу..... **19**

KULTURA

- Zespół Kolorowe Ptaszki w Dniu Dziecka w Horoszowie
obchodził 30-lecie działalności
Ансамбль “Кольорові пташки” у День захисту дітей у
Хорошеві святкував своє 30-річчя діяльності **20**
- XXI Dni Kultury Polskiej w Berdyczowie: „Święto
bez granic”
XXI Дні польської культури: “Свято без кордонів” **23**

OŚWIATA

- Żegnaj, nasza polska Szkoło! Wrócimy do Ciebie znów!
До побачення, наша польська школо! Ми
повернемося знову! **24**

POZNAJEMY KRAJ

- „Ostatni adres” w Żytomierzu
“Остання адреса” у Житомирі **26**

Tęcza Żytomierszczyzny

kwartalnik mniejszości polskiej na Ukrainie

Założyciel i wydawca

Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie

Kolegium Redakcyjne

mgr Wiktoria Laskowska-Szczur (redaktor naczelna)

mgr Tetiana Petrowska (redaktor)

ks. dk. dr Jacek Pawłowicz

ks. mgr lic. Jarosław Giżycki

prof. dr hab. Wołodymyr Jerszow

dr Irena Kopoć

mgr Elwira Gilewicz

mgr Olena Staniszevska

Olga Kolesowa, Oleg Filenko, Aleksander Długosz

Anna Plichta (grafik)

Zdjęcia z archiwum Żytomierskiego Obwodowego ZPU

Redakcja

ul. Teatralna, 17/20, gab. 109–111

10014, Żytomierz, Ukraina

tel. +38 (097) 199 83 08

e-mail: zpuzytomierz@gmail.com

www.zozpu.zhitomir.net

Druk FOP Gembariski O.P. (PD „Żytomyr-Poligraf”)

e-mail: zt_poligraf@i.ua; facebook.com/ztdryk/

Nakład 1000 szt.

Redakcja nie utożsamia się z poglądami autorów nadesłanych materiałów

Веселка Житомирщини

щоквартальник польської національної меншини
в Україні

Засновник і видавець

ГО „Житомирська обласна Спілка поляків України”

Редакційна колегія

маг. Вікторія Ляковська-Щур (головний редактор)

маг. Тетяна Петровська (редактор)

кс. dk. Яцек Павлович

кс. Ярослав Гіжицький

проф. Володимир Єршов

доц. Ірина Копоть

маг. Ельвіра Гілевич

маг. Олена Станішевська

Ольга Колесова, Олег Філенко, Олександр Длогуш

Анна Пліхта (верстка)

Фотографії з архіву ГО „Житомирська обласна СПУ”

Редакція

вул. Театральна, 17/20, каб. 109–111

10014, м. Житомир, Україна

тел. +38 (097) 199 83 08

e-mail: zpuzytomierz@gmail.com

www.zozpu.zhitomir.net

Друк ФОП Гембарський О. П. (ДП „Житомир-Poligraf”)

e-mail: zt_poligraf@i.ua; facebook.com/ztdryk/

Нakład 1000 прим.

Редакція може не поділяти думки авторів матеріалів

Majowe uroczystości w Emilczynie

Uczniowie szkoły sobotnio-niedzielnej obchodzili 17. rocznicę Dnia Flagi Rzeczypospolitej Polskiej, 19. rocznicę Dnia Polonii i Polaków za Granicą, 230. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja

Święta majowe są mocno osadzone w polskiej kulturze i historii. Ich obchody budują polską tożsamość, podtrzymują więź z Polską. Pozwalają propagować polską historię, krzewić tradycję narodową.

Uczniowie emilczyńskiej szkoły zaprezentowali wiadomości o święcie flagi polskiej, święcie Polonii i Polaków za granicą oraz Konstytucji 3 maja. Recytowali utwory wybitnych poetów, śpiewali pieśni patriotyczne, robili biało-czerwone kotyliony, częstowali się słodyczami. Uczczeniem majowych świąt zmanifestowali, że bycie Polakiem jest dla nich powodem do dumy.

Szkoła sobotnio-niedzielną działa przy Kulturalno-Oświatowym Towarzystwie Po-

laków im. Jana Pawła II w Emilczynie w obwodzie żytomierskim.

Ludmiła Korbut

Uczestnicy i organizatorzy uroczystości majowych w Emilczynie / Учасники та організатори травневих святкування у Смільчині

Paderewski Jazz Improvisations w Żytomierzu

W Żytomierskiej Filharmonii Obwodowej 26 czerwca z sukcesem odbył się koncert fortepianowy „Paderewski jazz improvisations” w wykonaniu jednego z najwybitniejszych współczesnych pianistów polskich Artura Dutkiewicza.

Koncert został zorganizowany w związku z 80. rocznicą śmierci Ignacego Jana Paderewskiego (1860-1941), światowej sławy polskiego kompozytora, pianisty i męża stanu, pierwszego premiera II RP. W repertuarze znalazły się jazzowe improwizacje inspirowane utworami wybitnego wirtuoza oraz kompozycje własne Artura Dutkiewicza.

Żytomierz szczeni się związkami z Ignacym Janem Paderewskim, mieszkańcy miasta czczą jego pamięć. Tu bowiem, przy ul. Podolskiej 12A, znajduje się dom, w którym mieszkał jego ojciec z żoną Anną oraz przyrodni bracia i siostra Maria. Paderewski kupił go w 1890 roku – czym spełnił swoje marzenie – i był w nim niejednokrotnie do 1917 roku. W salonie stał jego fortepian, na którym dawał małe koncerty dla rodziny i przyjaciół. W Żytomierzu, na Cmentarzu Polskim, spoczywają doczesne szczątki ojca wybitnego pianisty, jego macochy i siostry.

Maestro Artur Dutkiewicz przy fortepianie / Maestro Артур Дуткевич за фортепіано

Kompozytor jest związany również z innymi miejscowościami Podola i Wołynia. Urodził się w Kuryłówce, został ochrzczony w Chmielniku na Podolu, wychowywał się i uczył gry na fortepianie pod Cudnowem na Żytomierszczyźnie.

Chociaż Ignacy Jan Paderewski mieszkał głównie za granicą i miał majątki w Polsce,

jest wpisany w I części Księgi Szlachty Miasta Żytomierza. Figuruje tam również jego druga żona, Helena Maria z domu Rosen.

Organizatorem koncertu był Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Winnicy.

www.zozpu.zhitomir.net

Uczestnicy i organizatorzy uroczystości majowych w Żytomierzu / Учасники та організатори травневих святкувань у Житомирі

Świętowanie Dnia Polonii i Polaków za Granicą, Dnia Flagi RP oraz Konstytucji 3 maja w Żytomierzu

Msza święta, koncert, złożenie kwiatów i zniczy w miejscach pamięci Polaków w Żytomierzu, odśpiewanie hymnu i pieśni patriotycznych przy powiewającej biało-czerwonej fladze – tak polska społeczność miasta obchodziła 2 maja swoje święta.

W uroczystościach wzięli udział prezesi organizacji polskich, nauczyciele, uczniowie i mieszkańcy, a także redaktor programu „Wschód” TVP Polonia Grażyna Orłowska-Sondej.

Obchody Dnia Polonii i Polaków za Granicą oraz Dnia Flagi RP i Konstytucji 3 maja rozpoczęła msza święta dziękczynna w intencji Ojczyzny w kościele pw. św. Wacława w Żytomierzu. Odprawił ją ks. kanonik Wiktor Makowski.

Goście i młodzież złożyli biało-czerwone kwiaty i zapalili znicze przed pomnikiem św. Jana Pawła II przy katedrze św. Zofii, tablicy Jarosława Dąbrowskiego, polskiego działacza niepodległościowego urodzonego w Żytomierzu, Józefa Ignacego Kraszewskiego, polskiego pisarza, historyka, działacza społecznego i politycznego, pierwszego dyrektora artystycznego Polskiego Teatru w Żytomierzu i kuratora gimnazjum, a także przed tablicą ściśle związanego z Żytomierzem Ignacego Jana Paderewskiego, umieszczoną na fasadzie Szkoły Muzycznej nr 5.

Na Cmentarzu Polskim delegacja oddała hołd rodzicom Ignacego Jana Paderewskie-

Mszę świętą dziękczynną w intencji Ojczyzny odprawił ks. kanonik Wiktor Makowski / Святу месу за Вітчизну очолив кс. канонік Віктор Маковський

go: Janowi Paderewskiemu, uczestnikowi powstania styczniowego, i jego przybranej matce.

Członkowie Związku Polaków w 190. rocznicę ustanowienia polskich barw narodowych rozwinęli flagę polską przed pomnikiem Jana Pawła II i odśpiewali hymn Pol-

ski. Kolory biały i czerwony jako narodowe oficjalnie uregulowała uchwała autorstwa posła Walentego Zwierkowskiego, przyjęta przez Sejm Królestwa Polskiego 7 lutego 1831 roku.

W świątecznym koncercie zatytułowanym „Łączy nas Ojczyzna – Polska” wystą-

piły zespoły Koroliski, Dzwoneczki, uczniowie Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. Ignacego Jana Paderewskiego, Teatr Lalek ModernPOI, duet Stokrotka oraz solistki Anita Cyporenko i Natalia Zubarewa. W ich wykonaniu publiczność usłyszała pieśni patriotyczne.

Młodzież z Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I.J. Paderewskiego działającej przy ŻOZPU samodzielnie wykonała kartki świąteczne z życzeniami. Autorzy najlepszych prac otrzymają nagrody.

Serdeczne życzenia i gratulacje złożyli: ks. kanonik Wiktor Makowski, Aleksandr Pałamarczuk z Żytomierskiej Rady Obwodowej i prezes Wiktoria Laskowska-Szczur. Słowa podziękowania skierowała do organizatorów Grażyna Orłowska-Sondej i prezes Asocjacji Polskiej Młodzieży na Żytomierszczyźnie Maria Piwowarska.

Koncert był okazją do ogłoszenia wyników Dyktanda z Języka Polskiego „Mistrz Ortografii Polskiej” i VI Konkursu Historycznego. Zwycięzcy otrzymali dyplomy i nagrody.

Dzień Polonii i Polaków za Granicą jest obchodzony na całym świecie. Szacuje się, że poza granicami Polski żyje około 20 milionów osób narodowości polskiej. Polska mniejszość narodowa na Żytomierszczyźnie stanowi znaczny procent mieszkańców regionu, co wynika z sytuacji historycznej i geograficznej. Mimo znacznej odległości dzielącej obwód żytomierski od Polski, mimo represji carskich i sowieckich wobec Polaków na Ukrainie Polacy nie tylko nie zapomnieli o swoich korzeniach, ale pielęgowali swój język ojczysty, tradycje i kulturę polską.

Organizatorami uroczystości były Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie oraz Centrum Informacyjno-Edukacyjne KUL.

Wiktoria Laskowska

Z okazji Dnia Polonii i Polaków za Granicą z całego serca życzę wam, drodzy rodacy, zdrowia, szczęścia, powodzenia, sukcesów i wszelkiej pomyślności w pracy dla dobra naszej Niepodległej Ojczyzny!

Wiktoria Laskowska

Uczestnicy uroczystości złożyli biało-czerwone kwiaty przed tablicą pierwszego dyrektora artystycznego Polskiego Teatru w Żytomierzu i kuratora gimnazjum Józefa Kraszewskiego / Учасники поклали біло-червоні квіти перед меморіальною дошкою першого художнього директора Польського театру в Житомирі та куратора польської гімназії Юзефа Крашевського

Młodzież uczciła pamięć Jarosława Dąbrowskiego, polskiego działacza niepodległościowego urodzonego w Żytomierzu, przy jego tablicy / Молодь біля меморіальної дошки вшанувала пам'ять Ярослава Домбровського, польського борця за незалежність, який народився у Житомирі

Delegacja złożyła biało-czerwone kwiaty i zapaliła znicze na grobie rodziców Ignacego Jana Paderewskiego – Jana Paderewskiego i Anny z d. Tańkowskiej na Cmentarzu Polskim w Żytomierzu / Делегация поклала біло-червоні квіти та запалила свічки на могилі батьків Ігнація Яна Падеревського, Яна Падеревського та Анни, уродженої Тяньковської, на Польському кладовищі у Житомирі.

Mała Warszawa, czyli Wierowka na Żytomierszczyźnie

Niewielka wieś w rejonie emilczyńskim, otoczona lasami, do dziś zamieszkała jest w większości przez Polaków, którzy stanowią 95 proc. ludności. Kultuwują polskie zwyczaje, podtrzymują wiarę katolicką.

Polaków z Wierowki w dniach 10-11 kwietnia odwiedziła ekipa Wschód z TVP Polonia z redaktor Grażyną Orłowską-Sondej, której towarzyszyły redaktor TV Polacy Żytomierszczyzny Olga Kolesowa i prezes Żytomierskiego Obwodowego ZPU Wiktor Laskowska-Szczur.

Wieś ze względu na skład etniczny ludności nazywana była „małą Warszawą”. Działała w niej polska szkoła, do której chodziły także dzieci z sąsiednich polskich wsi Anżeliny i Apolonówki. Przed II wojną światową zamknięto ją. Rodziny polskie przeżyły przymusową kolektywizację, wysyłkę do Kazachstanu, na Sybir, głód, czasy represji politycznych lat 1937-1938.

Z miejscowością związane są znamienne postaci. Mieszkańcy są dumni, że w Wierowce dzieciństwo spędził znany poeta Walenty Grabowski (1937-2004), działacz społeczny, dziennikarz, tłumacz twórczości Gustawa Olizara, Adama Mickiewicza, Józefa Konrada Korzeniowskiego i Wisławy Szymborskiej, inicjator ruchu polskiego na Ukrainie oraz pierwszy prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie. Trudno przecenić wkład Walentego Grabowskiego w sprawę zwracania kościołów wierzącym, odnowienia cmentarza katolickiego w Żytomierzu.

Tutaj urodził się ojciec Stanisława Wolskiego (1948-2021), aktora i animatora kultury, autora piosenek, przedstawień ulicznych, twórcy teatru alternatywnego „Theatrum 70”, współtwórcy kabaretu „Gralak Marian” i aktora Teatru Kalambur we Wrocławiu.

W latach 1999-2009 w Wierowce prowadzona była akcja oświatowa dla Polaków na Ukrainie, organizowana przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” (najpierw oddział krakowski potem łódzki). Zarówno starsi mieszkańcy wioski, jak i młodzież z wielkim entuzjazmem uczestniczyli w zajęciach z języka polskiego, historii i geografii. Ich pragnieniem było utworzenie własnego towarzystwa kultury polskiej, co udało się zrealizować w 2008 roku. 29 lutego Rada Rejonu Emilczyńskiego zarejestrowała Kul-

**Delegacja odwiedziła rodaków w Wierowce na Żytomierszczyźnie /
Делегация відвідала співвітчизників у Вирівці на Житомирщині**

**Msza święta za zmarłych na polskim cmentarzu w Wierowce /
Проводи на Польському цвинтарі у Вирівці**

turalno-Oświatowe Towarzystwo Polaków im. Jana Pawła II (KOTP) w rejonie emilczyńskim, której prezesem została Ludmiła Korbut. Organizacja weszła w skład Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie, stamtąd otrzymuje wsparcie i pomoc, podejmuje wspólne działania.

Towarzystwo zajmuje się krzewieniem kultury i tradycji polskiej wśród Polaków, obchodzi wszystkie państwowe i kościelne święta polskie. Powołało szkółkę sobotnio-niedzielną dla 50 uczniów, wspieraną przez Fundację Wolność i Demokracja, Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” i KPRM. Uczy w niej nauczycielka przysłana przez ORPEG.

W tym roku członkowie Towarzystwa zorganizowali obchody majowych świąt:

17. rocznicy Dnia Flagi Rzeczypospolitej Polskiej, 19. rocznicy Dnia Polonii i Polaków za Granicą i 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Uczniowie szkółki przyłączyli się do nich, przygotowując wiadomości o święcie flagi polskiej, święcie Polonii i Polaków za granicą oraz Konstytucji 3 maja. Recytowali utwory wybitnych poetów, śpiewali pieśni patriotyczne, robili biało-czerwone kotyliony i częstowali się słodyczami. Organizowanie majowych świąt jest świadectwem, że dla członków Towarzystwa bycie Polakiem to powód do dumy.

Działalność KOTP prowadzi w Domu Polskim w Emilczynie, który został zakupiony ze środków Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”.

Ludmiła Korbut

Duma Rzeczypospolitej

230. rocznica ustanowienia polskiej konstytucji, pierwszej konstytucji Europy, powinna być inspirującym świętem całej współczesnej Europy.

W radosnym wiosennym nastroju obchodzimy w Polsce wielkie święto narodowe, którego geneza sięga XVIII stulecia. Stanowi ono pamiątkę uchwalonej 3 maja 1791 roku konstytucji, zwanej Ustawą rządową lub Konstytucją 3 maja.

Była to pierwsza w Europie i druga w świecie nowoczesna ustawa zasadnicza – epokowe dzieło prawodawcze. Uchwalenie tego doniosłego aktu przez obradujący w Warszawie Sejm Wielki Rzeczypospolitej Obojga Narodów miało wymiar historycznego przełomu. Dziedzictwo Konstytucji 3 maja, zawarta w niej myśl ustrojowa oraz wolnościowe, demokratyczne przesłanie to ogromnie ważna część dorobku europejskiego. Dlatego przypadająca w tym roku 230. rocznica ustanowienia tej konstytucji powinna być inspirującym świętem dla całej współczesnej Europy.

Wielkie akty ustrojowe często bywają efektem przesilenia politycznego czy kulturowego, owocem wnikliwego namysłu nad jasnymi i ciemnymi stronami dotychczasowego biegu dziejów. Jednak sztuka w tym, aby mądrze naprawiać, a nie totalnie burzyć, kierując się myśleniem utopijnym, oderwanym od realiów historii. Nowego porządku nie da się arbitralnie zadekretować na papierze; musi być on wyrowadzony z autentycznych ludzkich doświadczeń, tęsknot i dążeń.

Przykładem udanego połączenia wizjonerstwa i realizmu jest pierwsza w świecie konstytucja amerykańska, będąca odpowiedzią na wyzwania historii. Także twórcy Konstytucji 3 maja z 1791 roku swoje plany reform odnosili do konkretnej sytuacji politycznej i społecznej. Konstytucja stała się dobrze dobranym lekiem na kryzys, który dotknął ówczesną Rzeczpospolitą. Ustawa zasadnicza miała posłużyć umocnieniu zarówno wolności obywateli i przysługujących im praw, jak i rządności oraz stabilności państwa. Miała dać organizmowi państwowemu siłę, aby mógł być niepodległy i skutecznie przeciwstawić się wrogim działaniom sąsiednich mocarstw, które chciały zdominować Rzeczpospolitą, a ostatecznie rozgrabić jej terytorium. Nie było przypadkiem, że Rosja carycy Katarzyny II i Prusy króla Fryderyka II rysowały w przestrzeni międzynarodowej negatywny obraz Polaków, przedstawiając ich jako niezdolnych do samostanowienia i skutecznego rządzenia się. Konstytucja 3 maja stanowiła świadectwo, że jest wprost przeciwnie; że stąd, z Europy Środkowo-

-Wschodniej, z Rzeczypospolitej polskiego Orła i litewskiej Pogoni będącej wspólnym domem wielu narodów i kultur, płyną nowoczesne – jednocześnie wizjonerskie, zdroworozsądkowe i prekursorskie – rozwiązania.

Dzisiejszy jubileusz uchwalenia Konstytucji 3 maja jest także okazją do przywołania całej chlubnej tradycji ustrojowej dawnej Rzeczypospolitej – tradycji rządów prawa, demokracji, parlamentaryzmu. Jest ona ważną częścią naszej tożsamości. Warto wiedzieć, że bogate tradycje republikańskie, inspirowane osiągnięciami starożytnego Rzymu i Grecji, sięgały w Polsce jeszcze XIV wieku. Polski przywilej szlachecki *neminem captivabimus* („nikogo nie uwięzimy bez wyroku sądowego”) z roku 1430 znacznie wyprzedził angielski *Habeas Corpus Act* z roku 1679. Ustawa sejmowa *nihil novi sine communi consensu* („nic nowego bez powszechnej zgody”) – zabraniająca monarsze wprowadzania jakichkolwiek praw niezaaprobowanych przez parlament – pochodziła z roku 1505. Król od 1573 roku był wybierany w drodze wyborów powszechnych przez ogół szlachty, stanowiącej ok. 10 procent społeczeństwa. Akt konfederacji warszawskiej z 1573 roku do dziś uważany jest za pomnik tolerancji religijnej. Samo zaś ustanowienie w 1569 roku Rzeczypospolitej Obojga Narodów – wspólnego państwa Polaków i Litwinów, utworzonego na zasadzie dobrowolnej, równoprawnej unii – stanowiło fenomen w ówczesnej Europie, który można dzisiaj uznać za pierwowzór obecnej Unii Europejskiej.

Konstytucja 3 maja – przekształcająca XVIII-wieczną Rzeczpospolitą w monarchię konstytucyjną, opartą na regule trójpodziału władz, gwarantującą obywatelom opiekę prawa – była więc konsekwentnym rozwinięciem naszego dorobku. Warto również podkreślić, że ta doniosła, nowatorska reforma konstytucyjna stanowiła efekt procesu politycznego, a nie zbrojnej rewolucji i krwawych represji wobec całych klas społecznych. Przewodnią myślą konstytucyjną była idea obywatelskiej wspólnoty: „Wiwat

Król kochany! Wiwat Sejm, wiwat Naród, wiwat wszystkie Stany!”. Ten historyczny akt jest dla nas stałym źródłem głębokiej dumy.

Wrogowie wolności uznali, że nowoczesna, wolnościowa Konstytucja 3 maja jest dla nich zagrożeniem. Absolutystyczna imperialna Rosja, przy wsparciu Prus, wywołała wojnę o konstytucję i zrobiła wszystko, aby zniszczyć jej dorobek. Ale dzieło Konstytucji 3 maja przetrwało. W świadomości pokoleń zapisała się pamięć o przełomowej reformie ustrojowej, o zrywie myśli i ducha; zrywie, którego celem była zbawienna modernizacja, odwołująca się do najszczytniejszych uniwersalnych wartości. Dziedzictwo Konstytucji 3 maja to nieodłączna część najwspanialszego europejskiego dorobku. Nieprzypadkowo podczas obchodów 50. rocznicy traktatów rzymskich Konstytucja 3 maja została przywołana jako „jedno z pierwszych źródeł idei Unii Europejskiej”.

Jestem przekonany, że także dziś możemy wspólnie czerpać z ideowych założeń i dziedzictwa majowej konstytucji – również zastanawiając się nad dalszym kształtem integracji europejskiej oraz nad ewentualną przyszłą nowelizacją traktatów europejskich. Stale inspirująca powinna być zawarta w Konstytucji 3 maja zasada: „Wszelka władza społeczności ludzkiej początek swój bierze z woli narodu”. Deficyt demokracji, niedoskonałe artykułowanie obywatelskiego przedstawicielstwa w kierowaniu decyzjami Unii Europejskiej – to jedno z naszych najważniejszych wspólnych wyzwań (ciekawe jest, że napięcie pomiędzy potrzebą praktykowania zarówno demokracji, jak i merytokracji odnajdujemy też w zapisach majowej konstytucji). Podobnie szukała ona też sposobów pogodzenia tradycji z nowoczesnością – była przecież połączeniem myśli Oświecenia z kulturowaniem wartości chrześcijańskich, uznanych za fundament jedności Europy. Trzeba podkreślić, że Ustawa rządowa z 1791 roku kierowała się zasadami, które do dzisiaj niezmiennie traktujemy jako podwaliny europejskiej cywilizacji i europejskiego ładu: poszanowaniem godności ludzkiej, wolności, równości i solidarności. To wskazania aksjologicznej busoli, których nigdy nie możemy utracić z pola widzenia.

Dlatego dzielę się z Państwem ogromną dumą i radością w 230. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja. To wielkie święto dla Polaków i Litwinów, dla wszystkich narodów Europy Środkowo-Wschodniej, które stworzyły dorobek dawnej Rzeczypospolitej; to także nasze wspólne, europejskie święto. Niech będzie inspiracją do budowania jeszcze lepszej, zintegrowanej Europy. Niech będzie, jak w dawnych pieśniach, „majową jutrenką”.

Prezydent Andrzej Duda

Tekst publikowany równocześnie z polskim miesięcznikiem opinii „Wszystko Co Najważniejsze” w ramach projektu realizowanego z Instytutem Pamięci Narodowej i KGHM

Spotkanie prezydenta Polski z prezydentem Ukrainy w Warszawie

Po zakończeniu uroczystości z okazji 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja prezydent Andrzej Duda spotkał się na Zamku Królewskim w Warszawie z prezydentem Wołodymyrem Zeleńskim.

„Omówiliśmy najważniejsze kwestie bieżące, przede wszystkim związane z bezpieczeństwem Ukrainy, z sytuacją na wschodzie Ukrainy, z problemem okupowanego w tej chwili przez Rosjan Krymu, okupowanego okręgu donieckiego, ługańskiego, obecności i liczebności rosyjskich oddziałów wojskowych relokowanych tam z różnych części Rosji” – relacjonował prezydent Polski, który po spotkaniu wraz z prezydentem Ukrainy wygłosił oświadczenie dla prasy.

Andrzej Duda zapowiedział, że sytuacją na Ukrainie i przy ukraińskich granicach zajmie się już w przyszłym tygodniu Bukaresztańska Dziewiątka (kraje wschodniej flanki NATO: Polska, Rumunia, Litwa, Łotwa, Estonia, Węgry, Słowacja, Czechy i Bułgaria), a w połowie czerwca szczyt NATO w Brukseli. „To po pierwsze kwestia bezpieczeństwa Ukrainy, a związku z tym całej Europy Środkowej, a po drugie kwestia wskazania Ukrainie w sposób sformalizowany drogi, którą powinna zmierzać do członkostwa w Sojuszu Północnoatlantycznym. To jest teraz sprawa fundamentalna i my oraz nasi przyjaciele w naszej części Europy w tym Ukrainę wspieramy” – zapewnił szef państwa polskiego.

Dodał, że dwustronne spotkanie z prezydentem Ukrainy zakończyło się podpisaniem wspólnej deklaracji w sprawie europejskiej perspektywy Ukrainy, czyli jej przynależności do Unii Europejskiej, i że w tym zakresie Polska nieprzerwanie Ukrainę wspiera.

Z kolei prezydent Wołodymyr Zeleński powiedział: „Chciałbym podziękować Polsce, w szczególności panu prezydentowi, za wspieranie Ukrainy na jej drodze do struktur europejskich i euroatlantyckich. Dziękujemy także Polsce za twarde stanowisko dotyczące integralności terytorialnej Ukrainy, jak również za to, że Polska jasno opowiada się za nieuznawaniem aneksji Krymu przez Rosję”.

Wołodymyr Zeleński zaprosił Andrzeja Dudę na sierpniowe obchody 30. rocznicy niepodległości Ukrainy.

W 230. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 maja na Zamku Królewskim w Warszawie prezydenci Polski, Litwy, Łotwy, Esto-

Wołodymyr Zeleński zaprosił Andrzeja Dudę na sierpniowe obchody 30. rocznicy niepodległości Ukrainy / Володимир Зеленський запросив Андрея Дуду на серпневі святкування 30-тої річниці Незалежності України

W 230. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja na Zamku Królewskim w Warszawie prezydenci Polski – Andrzej Duda, Litwy – Gitanas Nausėda, Estonii – Kersti Kaljulaid, Łotwy – Egils Levits i Ukrainy – Wołodymyr Zeleński przyjęli wspólną deklarację, podkreślając historyczne znaczenie konstytucji z 1791 roku / У 230-ту річницю прийняття Конституції 3 травня у Королівському замку у Варшаві президенти Польщі – Андрей Дуда, Литви – Гітанас Науседа, Естонії – Керсті Кальюлайд, Латвії – Егілс Левітс та України – Володимир Зеленський прийняли спільну декларацію, підкреслюючи історичне значення конституції 1791 року

nii i Ukrainy podpisali wspólną deklarację, podkreślając historyczne znaczenie Ustawy Rządowej z 1791 roku. Po głównych uroczystościach przywódcy wymienionych państw

wzięli udział w debacie o przyszłości polityki europejskiej.

Źródło: prezydent.pl

Szef polskiego MSZ: Ukraina ma prawo się bronić!

Minister spraw zagranicznych Zbigniew Rau spotkał się ze swym ukraińskim odpowiednikiem Dmytro Kulebą. Politycy omówili zagrożenia dla pokoju w Europie wynikające z eskalacji napięcia wzdłuż północnego i wschodniego odcinka granicy Ukrainy i na okupowanym Krymie oraz z budowy Nord Stream 2.

Szef resortu spraw zagranicznych złożył w 8 kwietnia roboczą wizytę w Kijowie, podczas której rozmawiał z szefem MSZ Ukrainy Dmytro Kulebą, przedstawicielem Ukrainy w Trójstronnej Grupie Kontaktowej Leonidem Krawczukiem oraz wicepremierem Ukrainy Ołeksijem Reznikowem.

„Celem mojej wizyty było potwierdzenie naszej polityki, że Ukraina nie jest osamotniona w obronie suwerenności, integralności terytorialnej i nienaruszalności granic i Ukraina ma prawo się bronić. Niepodległa i bezpieczna Ukraina jest niezbywalną częścią Europy opartej na fundamencie zasad Karty Paryskiej dla Nowej Europy, której 30. rocznicę podpisania niedawno obchodziliśmy – powiedział szef polskiej dyplomacji cytowany w komunikacie MSZ. – Polska będzie konsekwentnie działać na rzecz wypełnienia obietnicy Karty Paryskiej o stworzeniu prawdziwie nowej Europy. Polska wzywa wszystkich sygnatariuszy Karty do przestrzegania podjętych zobowiązań.

W moich rozmowach z ministrem spraw zagranicznych Ukrainy Dmytro Kulebą, przewodniczącym delegacji Ukrainy na forum Trójstronnej Grupy Kontaktowej Leonidem Krawczukiem i wicepremierem ds. reintegracji terytoriów okupowanych Ołeksijem Reznikowem omówiliśmy zagrożenia dla pokoju w Europie wynikające z finalizacji prac nad gazociągiem Nord Stream 2 oraz eskalacją sytuacji bezpieczeństwa na wschodzie i południu Ukrainy.

Widzimy wyraźnie, że projekt ten pozwala na synchronizowanie nacisków politycznych, gospodarczych i militarnych. Ten rurociąg, o ile zostanie uruchomiony, stworzy ewidentne i trwałe zagrożenie dla pokoju w Europie.

Zgodziliśmy się, że narastanie obecności i aktywności wojskowej wzdłuż wschodniego odcinka granicy Ukrainy i na okupowanym Krymie, czego jesteśmy świadkami w ostatnich dniach, powinno zostać uwzględnione

Ministrowie spraw zagranicznych Polski i Ukrainy, Zbigniew Rau i Dmytro Kuleba, omówili zagrożenia dla pokoju w Europie. Kijów, 8 kwietnia 2021 r. / Міністри закордонних справ Польщі та України Збігнєв Рау та Дмитро Кулеба обговорили загрози миру в Європі. Київ, 8 квітня 2021 року

Zbigniew Rau wraz z Dmytrem Kulebą oddali hołd ofiarom rosyjskiej agresji na Ukrainie / Збігнєв Рау та Дмитро Кулеба вшановують пам'ять жертв російської агресії в Україні

w procesie kształtowania i prowadzenia polityki nieuznawania aneksji Krymu i naruszeń integralności terytorialnej Ukrainy. W zależności od rozwoju wypadków partnerzy Ukrainy muszą być gotowi do przeprowadzenia poważnej debaty o zakresie i kryteriach selektywnej współpracy z państwami depczącymi fundamentalne normy prawa międzynarodowego.

W styczniu przyszłego roku Polska obejmie przewodnictwo w OBWE i będzie reprezentować wszystkie państwa członkowskie zainteresowane powstaniem nowej Europy i skutecznym wcielaniem w życie zasad Karty Paryskiej i Aktu Końcowego KBWE, opowiadające się za pokojowym rozstrzygnięciem konfliktów, nieuciekaniem się do jednostronnego użycia siły lub groźby jej użycia, nienaruszalnością

granic oraz suwerennym prawem każdego narodu do swobodnego wyboru sojuszy i modelu rozwoju.

Dziękuję moim dzisiejszym rozmówcom za potwierdzenie woli Ukrainy współpracy z Polską na rzecz wzmocnienia pokoju i współpracy w Europie i wspólnego przeciwdziałania próbom wpływania na politykę państw europejskich za pomocą nacisków, przy użyciu środków zarówno militarnych, jak i gospodarczych”.

Minister Zbigniew Rau podczas swej wizyty na Ukrainie, która wypadła w przededniu 81. rocznicy zbrodni katyńskiej, oddał cześć ofiarom NKWD na Polskim Cmentarzu Wojennym w podkijowskiej Bykowni.

Źródło: Ministerstwo Spraw Zagranicznych

Pozegnanie biskupa seniora Jana Purwińskiego

Mszy pogrzebowej w katedrze Św. Zofii przewodniczył ks. bp. diecezji kijowsko-żytomierskiej Witalij Krywicki / Заупокійну месу в соборі св. Софії очолив єпископ Києво-Житомирської дієцезії Віталій Кривидцький

Biskup Jan Purwiński zmarł w szpitalu obwodowym w Żytomierzu 6 kwietnia około godz. 2 czasu ukraińskiego, w wieku 86 lat. Ceremonia pogrzebowa odbyła się w katedrze św. Zofii w Żytomierzu.

Biskup trafił do szpitala z podejrzeniem zakażenia koronawirusem. Jego stan był ciężki, mógł oddychać tylko za pomocą maski tlenowej. Odszedł w 275. rocznicę konsekracji katedry żytomierskiej oraz w jubileuszowym roku 700-lecia istnienia diecezji kijowskiej. Sam w tym roku obchodził 30-lecie sakry biskupiej i 60-lecie pracy duszpasterskiej.

Polak z Łotwy – jak mówił: z „polskich Inflantów” – Kościołowi na Ukrainie poświęcił 44 lata swojego życia, służąc w trudnych czasach sowieckich. Swoją pracą i modlitwą wspierał Polaków i odradzający się Kościół katolicki.

Uroczystości w katedrze św. Zofii

Ceremonia pogrzebowa śp. biskupa Jana Purwińskiego odbyła się w katedrze św. Zofii w Żytomierzu 8 kwietnia. W uroczystości wzięli udział m.in. przedstawiciele Episkopatu Ukrainy, Kościołów: greckokatolickiego i prawosławnego, około stu księży, reprezentanci władz ukraińskich oraz rzesza wiernych, którzy z względu na pandemię zgromadzili się przed katedrą. Mszy pogrzebowej przewodniczył ordynariusz diecezji kijowsko-żytomierskiej, ks. bp Witalij Krywicki.

„Przez dziesiątki lat biskup Jan gromadził wiernych w tym kościele, gromadził na modlitwę, na słuchanie Słowa Bożego, odprawiał Najświętszą Eucharystię, był pasterzem wielu ludzi z Żytomierza i nie tylko. Dziś ponownie gromadzi nas przed ołtarzem Bożym, gromadzi ponownie całą naszą wspólnotę, aby przypomnieć nam o naszej drodze, przypomnieć nam o efemeryczności tego życia, o wielu

Kazanie wygłosił bp Stanisław Szzyrkoradiuk, ordynariusz diecezji odesko-symferopolskiej / Проповідь виголосив єпископ-ординарій Одесько-Симферопольської дієцезії Станіслав Широкоградюк

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele Episkopatu Ukrainy, Kościołów greckokatolickiego i prawosławnego / У церемонії взяли участь представники Українського єпископату, Греко-Католицької та Православної Церков

PAMIĘTAMY O NICH

rzeczach, które być może powiada w pewnym momencie wielu z nas. Jesteśmy dziś zjednoczeni w tym miejscu, aby dziękować Panu za dar życia biskupa Jana, prosić Pana o Jego miłosierdzie dla bp. Jana” – rozpoczął mszę pogrzebową bp Witalij Krywicki.

Kazanie wygłosił bp Stanisław Szylko-radiuk, ordynariusz diecezji odesko-symferopolskiej, były biskup pomocniczy diecezji kijowsko-żytomierskiej. Zakończył je słowami: „Biskupie Janie, dziękuję za Twoją służbę, dziękuję za cierpliwość, przykład i wierność. Wierność Kościołowi, wierność Bogu. Niech Dobry Bóg wynagrodzi Ci za przykład, Twoją ofiarną służbę i Twoją wierność”.

Zastępca ambasadora RP w Kijowie Michał Giergoń odczytał list prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy / Заступник Посла РП в Україні Міхал Гергонь зачитав лист Президента Республіки Польща А. Дуди

Procesja pogrzebowa / Похоронна процесія

Zastępca ambasadora Michał Giergoń i członkowie ŻOZPU złożyli hołd założycielowi Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie, biskupowi Janowi Purwińskiemu / Заступник Посла Міхал Гергонь та члени ЖОЗПУ віддали шану засновнику ГО "Житомирська обласна Спілка поляків України" єпископу Яну Пурвінському

Po Eucharystii biskup Witalij Skomarowski, ordynariusz diecezji łuckiej, przeczytał list kondolencyjny od papieża Franciszka. „Z wdzięcznością wspominam jego wieloletnią pracę duszpasterską: najpierw na jego ukochanej Łotwie, a następnie na Ukrainie, która stała się dla niego drugą ojczyzną. Biskup Jan stał się troskliwym i kochającym ojcem nie tylko dla wiernych z Żytomierza, ale także dla wielu chrześcijan, którzy przybywali do niego z różnych części byłego Związku Sowieckiego, aby otrzymać Łaskę Bożą w sakramentach świętych oraz jego mądre nastawienia i ojcowską otuchę” – napisał Ojciec Święty.

Zastępca ambasadora RP w Kijowie Michał Giergoń odczytał list prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy skierowany do uczestników uroczystości pogrzebowych, biskupów, władz Rzeczypospolitej, żytomier-

А Н К Е Т А

1. Фамилия, имя и отчество Пурвинский Ян Доматович
2. Год и место рождения 1934г. Латв ССР, Райзвилский р-он
3. Национальность поляк
4. Общее образование Г-среднее школа г. Илуксте 6/1953
5. Лучшее образование Рижская духовная семинария 8/1961
6. С какого времени на духовной работе и где работал
с 9 июня 1961 года г. Даугавпилс
Латвийская ССР, Римско-католическая
община Св. Евры Марии - г. Даугавпилс,
ул. Маза Варза 14а - викарием
священником до 22 апреля 1977 года
7. Когда и где рукоположен в сан 13 апреля 1961 года
в г. Рига в Митрополитальной таиннице
8. Место духовной работы в настоящее время г. Краслава
Краславская Римско-католическая община и
пос. Индра Балвиновская Рижско-католическая
община
9. Точный адрес религиозного общества г. Краслава
ул. Матрессова-2 и пос. Индра краславский р-он
ул. Юбилейная 31, Латв ССР
10. Находится ли служитель культа на денежном содержании
общества находится от Краславской общины
полагая - 60-рубл., а от Балвиновской - 40руб.
ежемесячно

Подпись: Я. Пурвинский
" 3 " августа 1977 г.

Ankieta, wypełniona własnoręcznie i podpisana 3 sierpnia 1977 roku w Żytomierzu przez ks. Jana Purwińskiego, w której w rubryce narodowość napisał „Polak”/ Анкета, заповнена власноруч та підписана 3 серпня 1977 р. у Житомирі кс. Яном Пурвінським, в якій зазначена національність „поляк”

Ksiądz biskup Jan Purwiński, Żytomierz 1977 r. / Єпископ Ян Пурвінський, Житомир, 1977 р.

skich władz państwowych i samorządowych, Żytomierskiego Związku Polaków na Ukrainie.

Kondolencje na ręce prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktorii Laskowskiej-Szczur złożyli marszałek województwa śląskiego Jakub Chelstowski, przewodniczący Sejmiku Województwa Śląskiego Jan Kawułek i przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej Sejmiku Maria Materla.

Biskupa Jana Purwińskiego pochowano obok katedry, przy figurze Chrystusa, w miejscu, które sam wskazał. Jego mogiła jest pełna biało-czerwonych róż, które tak lubił.

Życie pełne poświęcenia

Ksiądz biskup Jan Purwiński urodził się 19 listopada 1934 roku we wsi Dolnaja, należącej do parafii Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Iłkuzdzie na Łotwie, w polskiej wielodzietnej rodzinie Marianny i Donata. Lata szkolne przypadły na czas najpierw hitlerowskiej, a później sowieckiej okupacji. Po ukończeniu szkoły średniej w 1955 roku rozpoczął pracę w kolchozie, aby ułatwić sobie dostanie się do seminarium duchownego.

W 1956 roku Jan Purwiński wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Ryskiej. Były to czasy głębokiego komu-

Uroczysty ingres do katedry żytomierskiej 9 marca 1991 r. / Урочистий інгрес до Житомирської катедрі 9 березня 1991 року

nizmu i wielkich prześladowań Kościoła katolickiego w ZSRS. Świecenia kapłańskie otrzymał 13 kwietnia 1961 roku z rąk bp. Petrasa Maželisa w kaplicy Arcybiskupów Ryskich. Przez kolejne lata, aż do 1977 roku, pełnił posługę jako wikary w różnych miastach na Łotwie.

Na prośbę kardynała Juliana Vaivodsa w 1977 roku przybył do Żytomierza, by pełnić funkcję administratora parafii św. Zofii. Jej proboszczem był ks. Stanisław Szczypta, wówczas już mocno schorowa-

PAMIĘTAMY O NICH

ny. Po śmierci ks. Szczypty ks. Jan Purwiński objął probostwo na tak ważnej placówce. Była to jedna z nielicznych działających parafii rzymskokatolickich na Ukrainie.

15 września 1981 roku ks. Jan Purwiński został mianowany wikariuszem biskupa Ukrainy i Mołdawii. W 1983 roku otrzymał tytuł honorowy osobistego kapelana Jana Pawła II. 16 stycznia 1991 roku Ojciec Święty mianował go biskupem żytomierskim. Konsekracja miała miejsce w katedrze św. Zofii 4 marca 1991 roku, 9 marca zaś odbył się uroczysty ingres do katedry żytomierskiej.

Po objęciu diecezji bp Purwiński przystąpił do odbudowy sieci parafii, domagał się zwrotu zagrabionych przez komunistów kościołów i kaplic, utworzył Wyższe Seminarium Duchowne w Worzelu k. Kijowa. W czasie jego służby duszpasterskiej w diecezji kijowsko-żytomierskiej zbudowano i otwarto ponad 170 nowych kościołów, a dawne świątynie zostały odnowione i przywrócone wiernym. Wiele pracy bp Purwiński włożył w powrót do prawowitych właścicieli budynku kurii biskupiej, w którym obecnie mieści się Muzeum Krajoznawcze (do tej pory nie oddano go Kościołowi). Wielką zasługą biskupa jest powstanie ruchów i stowarzyszeń katolickich w diecezji. Z jego inicjatywy rozpoczął tu szeroko zakrojoną działalność charytatywną Caritas Spes w Żytomierzu.

15 czerwca 2011 roku papież Benedykt XVI zgodnie z kanonem 401 Kodeksu Prawa Kanonicznego przyjął rezygnację bp. Jana Purwińskiego z funkcji ordynariusza diecezji. 6 sierpnia 2011 roku biskupa seniora mianowano wikariuszem generalnym diecezji.

W 1989 roku wówczas jeszcze ks. Jan Purwiński został współzałożycielem i członkiem pierwszej na Żytomierszczyźnie i jednej z najważniejszych na Ukrainie polskich organizacji społecznych – Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie. Zawsze się tym szczylił. Chętnie uczestniczył w uroczystościach organizowanych przez Związek, m.in. w Dniach Kultury Polskiej czy Festiwalu „Tęcza Polesia”. Stale pomagał, wspierał i stał w obronie działalności ŻOZPU. Przed rozpoczęciem rozmaitych wydarzeń prezes Wiktorija Laskowska-Szczur otrzymywała błogosławieństwo z rąk biskupa Jana. Kochał ludzi, był przyjaznym i ciepłym rozmówcą. Obserwował działalność Związku, uważnie wysłuchiwał się w jego potrzeby, doradzał. Służył swoją mądrością, a jego oczy emanowały dobrocią.

Otwarcie polskiej klasy w Szkole nr 36, Żytomierz 1990 r. /
Відкриття польського класу в школі № 36, Житомир, 1990 р.

Msza święta na Polskim Cmentarzu Polskim, Żytomierz 1990 r. /
Свята меса на Польському цвинтарі, Житомир, 1990 рік

W Dniu Pamięci Ofiar Represji Politycznych, Żytomierz 2010 r. /
День пам'яті жертв політичних репресій, Житомир, 2010 р.

Wdzięczność współczesnych

Pełne serca i mądrości zaangażowanie księdza biskupa zostało docenione przez państwowe i pozarządowe gremia. W 1990 roku bp Jan Purwiński dostał Złoty Medal Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej nadawany przez ministra do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (Warszawa 28 grud-

nia 1989), w 2006 roku – odznakę honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej”. Za zasługi w odrodzeniu i zachowaniu polskiej kultury i tradycji w roku 2015 oraz 2019 otrzymał Honorowy Dyplom Przewodniczącego Żytomierskiej Rady i Administracji Obwodowej.

Prezydent Polski Andrzej Duda odznaczył w 2017 roku bp. Jana Purwińskiego Krzyżem

Komandorskim z Gwiazdą Orderu Zasługi RP za „wybitne zasługi dla polskiego Kościoła na Wschodzie, za krzewienie polskiej kultury i tradycji narodowej, za działalność na rzecz polskich mniejszości narodowych”.

W tym samym roku za wieloletnią służbę dla społeczności miasta Żytomierza biskup senior został uhonorowany nagrodą „Za zasługi dla miasta” I stopnia.

Żytomierska Rada Miejska na wniosek Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie 6 grudnia 2019 roku podjęła decyzję o przyznaniu zasłużonemu biskupowi seniorowi diecezji kijowsko-żytomierskiej Janowi Purwińskiemu tytułu Honorowego Obywatela Miasta Żytomierza.

W 2020 roku Instytut Pamięci Narodowej przyznał bp. Purwińskiemu nagrodę „Semper Fidelis”.

Przez lata pracy duszpasterskiej biskup Jan stał się ostoją wiary i obrońcą polskości. Dzięki jego staraniom i odwadze nie został zlikwidowany i zamieniony na park Cmentarz Polski w Żytomierzu. Biskup brał udział w uroczystościach kulturalnych i patriotycznych obchodach. Odnaczony został wieloma nagrodami, jednak największą nagrodą – w wymiarze doczesnym – był szacunek, sympatia i miłość wiernych, którym przez modlitwę, duchowe wsparcie i dobre słowo służył do końca swoich dni.

Polacy z Żytomierszczyzny dziękują bp. Janowi Purwińskiemu za wieloletnią, wytrwałą, roztropną i pełną poświęcenia pracę duszpasterską. Pozostanie na zawsze w ich pamięci jako najlepszy ojciec, do którego zawsze mogli przyjść ze swoimi troskami i radościami. Był prawdziwie Dobrym Pasterzem – Ojcem!

Wiktorija Laskowska–Szczur

**Audiencja biskupów Ukrainy w Rzymie, spotkanie z papieżem Benedyktem XVI /
Аудієнція єпископів з України у Римі, зустріч з Папою Бенедиктом XVI**

**Spotkanie z papieżem Janem Pawłem II, Kijów 2001 r. /
Зустріч з Папою Іоанном Павлом II, Київ, 2001 рік**

PAMIĘTAMY O NICH

**Вр Jan Purwiński na Festiwalu Polskiej Kultury „Тęcza Polesia”, Żytomierz 2010 r. /
Єпископ Ян Пурвінський на Фестивалі польської культури „Веселка Полісся”,
Житомир, 2010 р.**

**Spotkanie opłatkowe z przedstawicielami władz i prezesami organizacji polskich,
Żytomierz 2008 r. /
Оплаткова зустріч з представниками влади та головами польських організацій,
Житомир, 2008 р.**

PAMIĘTAMY O NICH

List prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy do uczestników uroczystości pogrzebowych.

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Andrzej Duda

*Uczestnicy uroczystości pogrzebowych
śp. Biskupa Jana Purwińskiego w Żytomierzu*

*Ekscelencje Księża Biskupa! Czcigodni Kapłani!
Szanowni Przedstawiciele Władz Rzeczypospolitej!
Szanowni Przedstawiciele Żytomierskich Władz
Państwowych i Samorządowych!
Szanowni Przedstawiciele Żytomierskiego Związku
Polaków na Ukrainie!
Szanowni Państwo, Drodzy Rodacy!*

Z głębokim smutkiem przyjąłem wiadomość o odejściu Biskupa Jana Purwińskiego. Żegnamy dzisiaj wspaniałego kapłana, który całe swoje życie poświęcił służbie Kościołowi i wiernym na wschodzie, i gorącego polskiego patriotę, ogromnie zasłużonego dla zachowania dziedzictwa kulturowego dawnej Rzeczypospolitej.

Rodem z historycznych Inflant Polskich, od młodości doskonale znał realia życia pod władzą sowiecką. Nie bacząc na wrogość komunistów wobec chrześcijaństwa, wybrał trudną drogę posługi duszpasterskiej. Przez 30 lat kapłaństwa wspierał duchowo najpierw katolików na Łotwie, a następnie na Ukrainie. Był człowiekiem mocnej wiary, wielkiej odwagi i mądrości. Zawsze stał po stronie dobra i prawdy, niestrudzenie spieszył z sakramentalną i materialną pomocą bliźnim. A jednocześnie potrafił ustrzec siebie i innych przed prześladowaniami, gdy te nie były nieuniknione i nie przyniosłyby pożytku wartego cierpień.

Kiedy upadał komunizm, został przez papieża Jana Pawła II wyniesiony do godności biskupiej, którą pełnił przez kolejne 30 lat. W tym czasie stał się odnowicielem Kościoła na środkowej Ukrainie. Po 70 latach ateizacji i represji chrześcijanie i wyznawcy innych religii znów mogli korzystać z wolności. Dzięki rozwadze i autorytetowi, jakim powszechnie cieszył się Biskup Jan Purwiński, wpłynął On na to, że masowe przebudzenie duchowe nie przyniosło podziałów i konfliktów w miejscowym społeczeństwie. Niestrudzenie zabiegał o odbudowę struktur kościelnych i rozwijał działalność dobroczynną. Ratował kresowe pamiątki i popierał pielęgnowanie tradycji narodowych wśród tutejszych Polaków, a zarazem umacniał przyjaźń między Polską a Ukrainą.

Poczytuję sobie za zaszczyt, iż za wybitne zasługi dla Kościoła i Ojczyzny mogłem nadać Mu Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. Głęboko wierzę, że śp. Biskup Jan Purwiński pozostanie na zawsze w pamięci ludzi tu, na Żytomierszczyźnie i całej Ukrainie, na Łotwie i w Polsce jako szczególny wzór pasterza, który dba o swoje owce, nie zapominając nigdy też o pozostałych. Polska i, jestem przekonany, że również Ukraina są Mu za to głęboko wdzięczne.

Wieczne odpoczywanie racz Mu dać, Panie, a światłość wiekuista niechaj Mu świeci!

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzej Duda

Z głębokim smutkiem żegnam

śp. bpa Jana Purwińskiego
biskupa diecezji kijowsko-żytomierskiej na Ukrainie

Odszedł od nas przyjaciel i duszpasterz Polaków na Wschodzie.
Inicjator wydarzeń patriotycznych i strażnik polskości,
który z pełnym oddaniem integrował narodową wspólnotę.
Niestrudzenie działający na rzecz Kościoła katolickiego na Ukrainie.

Za swoją działalność na rzecz Polaków na Kresach
odznaczony przez Prezydenta RP
Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą
Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej
Oraz Odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”.

Księdza biskupa zapamiętamy jako niestrudzonego pasterza,
pierwszego biskupa odrodzonej diecezji kijowsko-żytomierskiej.

Rodzinie, Przyjaciółom, wszystkim Rodakom
Oraz całej wspólnotie diecezji kijowsko-żytomierskiej
składam najgłębsze wyrazy współczucia.

Jan Dziedziczak

Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
Pełnomocnik Rządu do spraw Polonii i Polaków za Granicą

Biskup Jan odrodził diecezję i wyświęcił wielu kapłanów /
Єпископ Ян відродив дієцезію та висвятив багато
священників

Województwo
Śląskie

Województwo Śląskie
Europejski Region Przedsiębiorczości 2021-2022

ZARZĄD
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

ul. Ligonia 46
40-037 Katowice

TELEFON +48 32 20 78 290

marszal@slaskie.pl
slaskie.pl
powstania.slaskie.pl

Katowice, 6 kwietnia 2021 r.

Pani Wiktoria Laskowska
Prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku
Polaków na Ukrainie

Szanowna Pani Prezes,
w imieniu władz Województwa Śląskiego: Zarządu oraz Sejmiku Województwa Śląskiego pragniemy na ręce Pani Prezes złożyć wyrazy współczucia dla społeczności Polaków zamieszkujących obwód żytomierski, z powodu śmierci JE Księdza Biskupa Jana Purwińskiego, założyciela i członka Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie. Zasługi Księdza Biskupa są nieocenione, był wielkim Polakiem, w najtrudniejszych czasach wspierał swoją modlitwą i pracą naszych Rodaków, za co został odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Zasługi RP. Prowadził przez długie lata działalność charytatywną, zawsze był ostoją wiary i obrońcą polskości. Dzięki Jego staraniom powstała jedna z najważniejszych polskich organizacji społecznych na Ukrainie, a pierwsza na Żytomierszczyźnie – Żytomierski Obwodowy Związek Polaków.

Informację o śmierci JE Księdza Biskupa przyjęliśmy z ogromnym smutkiem. Łączymy się w żalu z wszystkimi Polakami na Żytomierszczyźnie, których duszpasterzem był Ksiądz Biskup Jan Purwiński.

Z wyrazami szacunku

Marszałek Województwa Śląskiego
Jakub Chelstowski

Przewodniczący Sejmiku Województwa Śląskiego
Jan Kawulok

Przewodnicząca Komisji Współpracy Zagranicznej i Integracji Europejskiej
Maria Materla

Marszałek Województwa Śląskiego

Jakub Chelstowski

Przewodniczący Sejmiku
Województwa Śląskiego

Jan Kawulok

Przewodnicząca Komisji
Współpracy Zagranicznej
i Integracji Europejskiej

Maria Materla

Wręczenie Krzyża Komandorskiego z Gwiazdą Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej biskupowi Janowi Purwińskiemu, Żytomierz 20 maja 2017 r. /
Нагородження єпископа Яна Пурвінського Командорським хрестом із зіркою ордена «За заслуги перед Польською Республікою», 20 травня 2017 р., Житомир

Wręczenie biskupowi Janowi Purwińskiemu tytułu Honorowego Obywatela Miasta Żytomierza, 25 grudnia 2019 roku /
Вручення єпископу Яну Пурвінському відзнаки „Почесний громадянин міста Житомира”, 25 грудня 2019 р.

Obchody zbrodni katyńskiej w Żytomierzu

Żytomierski Obwodowy Związek Polaków na Ukrainie i Centrum Informacyjno-Edukacyjne Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego zorganizowały 10 kwietnia uroczystości poświęcone 81. rocznicy zamordowania przez NKWD w Katyniu polskich oficerów i 11. rocznicy katastrofy smoleńskiej.

W obchodach udział wzięli: sekretarz Żytomierskiej Rady Miejskiej Wiktor Klimiński, wicedyrektor Departamentu Kultury, Młodzieży i Sportu Obwodowej Administracji Państwowej Switłana Jarmolicka, naczelnik Wydziału ds. Religii i Mniejszości Narodowych Obwodowej Administracji Państwowej Aleksander Piwowarski, prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowska-Szczur i prezes Asocjacji Polskiej Młodzieży na Żytomierszczyźnie Maria Piwowarska.

W wystąpieniach mówców padały słowa o ważności zachowania pamięci narodowej, wyrazy wdzięczność za trud wkładany w podtrzymywanie i kultywowanie tradycji. Zostały przypomniane też znamienne słowa prezydenta Polski Lecha Kaczyńskiego wygłoszone w Tbilisi w 2008 roku, dokąd udał się podczas wojny rosyjsko-gruzińskiej, tak dzisiaj na Ukrainie aktualne: „Dziś Gruzja, jutro Ukraina, pojutrze państwa bałtyckie, a później może i czas na mój kraj, na Polskę”.

Polacy uczcili pamięć prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego, Żytomierz 10 kwietnia 2021 r. / Поляки вшанували пам'ять Президента РП Леха Качинського, Житомир, 10 квітня 2021 р.

W katedrze św. Zofii zebrani uczcili modlitwą ofiary zbrodni katyńskiej / В кафедральному соборі св. Софії вшанували молитвою пам'ять жертв Катинської трагедії

Uczniowie Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. Ignacego Jana Paderewskiego i członkowie Teatru Lalek ModernPol recytowali wiersze i śpiewali pieśni o Katyniu. W katedrze św. Zofii zebrani modlili się za 96 ofiar tragicznej katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem w 2010 roku oraz tych, którzy zginęli w lesie katyńskim w 1940 roku. Mszę św. w intencji ofiar celebrował ks. Mikołaj.

Żytomierski Obwodowy ZPU organizuje uroczystości poświęcone zbrodni katyńskiej od 2010 roku, pielęgnując w ten sposób pamięć o jej ofiarach oraz wszystkich represjonowanych przez Związek Sowiecki, składając hołd walczącym o wolność i demokrację.

Uczestnicy obchodów zbrodni katyńskiej złożyli kwiaty i zapalili znicze pod pomnikiem św. Jana Pawła II / Учасники вшанування пам'яті жертв Катинської трагедії поклали квіти та запалили свічки біля пам'ятника св. Іоанна Павла II

Tetiana Petrowska

Przedstawiciele władz, organizacji mniejszości narodowych, duchowieństwa i mieszkańcy miasta złożyli kwiaty i zapalili znicze pod pomnikiem ofiar represji politycznych / Представники влади, організації національних меншин, духовенства та мешканці міста поклали квіти та запалили свічки пам'яті на місці злочину

Policzyć dokładnie, zawołać po imieniu, opatrzyć na drogę...

W Dniu Pamięci Ofiar Represji Politycznych z inicjatywy Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie i przy wsparciu Rady Miasta odbyła się okolicznościowa uroczystość.

Przedstawiciele polskiej, czeskiej, ormiańskiej, rosyjskiej i łemkowskiej mniejszości Żytomierza, miejscowych władz ukraińskich i duchowieństwa, nauczyciele i młodzież zebraли się 16 maja pod pomnikiem w kształcie krzyża upamiętniającym ofiary czystek stalinowskich z lat 1937-1938, by oddać hołd niewinnie pomordowanym.

W wydarzeniu wzięli udział m.in. członkowie Rady Koordynacyjnej Stowarzyszeń Narodowo-Kulturalnych działającej przy Obwodowej Administracji Państwowej (ODA) w Żytomierzu, Aleksander Piwowarski z ODA, Aleksandr Pałamarczuk z Żytomierskiej Rady Obwodowej i sekretarz miasta Wiktor Klimiński.

Prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktoria Laskowska-Szczur przypomniała o czasach stalinowskich represji. Refleksjami na temat okresu wielkiego terroru podzielili się wiceprezes Związku Wołyńskich Czechów Inna Romanowa, prezes Stowarzyszenia Ormian „Erebuni” Sargis Martyrosian i Wąge Petrosjan oraz Łemkowie Walentyna i Jarosław Tepli.

Eugenij Timirajew poinformował, że druk 7 i 8 tomu „Rehabilitowani przez historię. Obwód żytomierski”, w którym ofiary totalitaryzmu zostały wymienione z imienia i nazwiska, został, niestety, wstrzymany przez władze rady obwodowej.

Modlitwę za zmarłych poprowadzili ksiądz z Kościoła Prawosławnego Ukrainy, proboszcz soboru katedralnego pw. św. Michała w Żytomierzu o. Bogdan Bojko i pastor z Kościoła Narodzenia Ewangelicznych Baptystów Danił Winogradzki. Polacy modlitwą Anioł Pański modlili się za dusze pomordowanych ofiar stalinizmu. Następnie zebrani złożyli kwiaty i zapalili znicze.

Przez lata trwania reżimu sowieckiego miliony ludzi padły ofiarą represji. Zo-

stali rozstrzelani, zsyłani do Kazachstanu i na Syberię, zamykani do łagrów, przetrzymywani w szpitalach psychiatrycznych. W miejscu, gdzie stoi pomnik ofiar represji politycznych, spoczywają szczątki blisko 19 190 osób zamordowanych przez NKWD na rozkaz członków Biura Politycznego KC WKP(b), głównie w latach 1937-1938.

Wiktoria Laskowska-Szczur

Wielki terror

Mianem wielkiego terroru określa się szczytową fazę sowieckich represji wymierzonych przeciwko własnym obywatelom, przypadającą na lata 1937-1938. W ciągu zaledwie 15 miesięcy aresztowano 1,7 mln osób, z czego 750 tys. rozstrzelano (codziennie wykonywano ok. 1600 egzekucji), a kolejne 350 tys. zmarło w łagrach.

Zakrojona na niebywałą skalę kampania terroru była szczegółowo przygotowana i kierowana osobiście przez Józefa Stalina oraz kilku jego najbliższych współpracowników z politbiura WKP(b). Jej celem było zlikwidowanie realnej i potencjalnej opozycji, zastraszenie i sterroryzowanie społeczeństwa.

Na Żytomierszczyźnie represjom poddano ponad 41 000 osób. We wspólnych mogiłach w Żytomierzu są pogrzebane ofiary różnych narodowości z obwodu żytomierskiego: Ukraińcy – 8622, Polacy – 6802, Niemcy – 2577, Żydzi – 469, Rosjanie – 319, Czesi – 176, Białorusini – 101, Łotysze i Romowie po 36, Litwini – 11, Mołdawianie i Węgrzy po 8, Estońscy – 5, Chorwaci – 4, Tatarzy i Austriacy – po 2, Gruzini, Włosi, Chińczycy, Bułgarzy, Koreańczycy, Ormianie, Rumuni, Francuzi, Serbowie, Słowacy, Udmurci, Finowie po 1 osobie (za: Rehabilitowani przez historię. Obwód żytomierski, t. 1).

Zespół Kolorowe Ptaszki w Dniu Dziecka obchodził 30-lecie działalności

Jubileuszowy koncert z okazji 30-lecia działalności zespołu wokalnego Kolorowe Ptaszki pod kierownictwem Zasłużonych dla Kultury Polskiej Żanny i Olega Szyszkinów / Ювілейний концерт до 30-річчя діяльності ансамблю «Кольорові пташки» під керівництвом Заслужених діячів польської культури Жанны та Олега Шишкіних

W programie święta znalazły się wystawa „Jan Paweł II. Dar Polski dla świata” Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, gry i zabawy. Ale głównym punktem imprezy był koncert w wykonaniu jubilatów – zespołu Kolorowe Ptaszki.

Dzień Dziecka w Horoszowie odbywał się pod znakiem jubileuszu Kolorowych Ptaszek. Życzeniom, gratulacjom i wspomnieniom nie było końca.

To już 30 lat odkąd Żanna i Oleg Szyszkinowie założyli zespół. Goście składali im podziękowania za wszystkie dokonania. Uznanie dla ich pracy wyrazili prezes Żytomierskiego Obwodowego ZPU Wiktoria Laskowska-Szczur, przedstawiciele władz, rodzice i członkowie zespołu.

W koncercie udział wzięli Helena Matwienko i Witalij Rajkowski z pierwszego składu zespołu, a także zespół Fejeria, uczniowie Szkoły Muzycznej, soliści oraz dwie grupy Kolorowych Ptaszek (zespół jest podzielony na grupę juniorów i seniorów).

Dziecięcy Zespół Wokalno-Instrumentalny „Kolorowe Ptaszki” założyła rodzina Szyszkinów, profesjonalnych muzyków, absolwentów Żytomierskiej Szkoły Muzycznej im. Wiktora Kosenki, w 1991 roku. Pierwszym wielkim sukcesem grupy był występ w Kijowie na zaproszenie Konsulatu Generalnego. W 1994 roku Kolorowe Ptaszki zostały laureatem Festiwalu Kultury Polskiej „Tęcza Poleśia”, na który zaprosił je prezes Żytomierskie-

go Obwodowego Związku Polaków Walenty Grabowski.

Początki działalności nie były łatwe: wszystko było nowe, pierwsze, trudno było zapomnieć o niedawnych represjach władz wymierzonych w polską mniejszość. Przed 1991 rokiem polska piosenka dziecięca nie była śpiewana na terenach Ukrainy. Bywało różnie, ale zespół chciał i starał się pracować.

Pomocną dłoń podali proboszcz parafii w Horoszowie ks. Ryszard Szmist, prezes ŻOZPU, nieżyjący już Walenty Grabowski, konsul katedralny w Kijowie Eugeniusz Jabłoński, prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” prof. Andrzej Stelmachowski, Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”, a później Fundacja Wolność i Demokracja.

Zespół niezmiennie wspiera Horoszowska Rada Miejska. Z okazji 30-lecia działalności

Uznanie dla pracy kierownictwa zespołu wyraziła prezes Żytomierskiego Obwodowego ZPU Wiktoria Laskowska-Szczur / Вдячність за багаторічну і віддану працю керівникам колективу висловила голова ГО «Житомирська обласна спілка поляків України» Вікторія Ляковська-Щур

podarowała mu bon na zakup sprzętu do nagrywania. Po koncercie zaś młodzi śpiewacy zostali zaproszeni na spotkanie z przewodniczącym Rady Włodzimierzem Stolarczukiem, który podziękował Kolorowym Ptaszkom za dotychczasową pracę i życzył dalszych sukcesów.

Prze 30 lat działalności przez zespół przewinęło się ponad sto dzieci. Wielu jego członków w dorosłym życiu kontynuowało artystyczną drogę: wybrało zawód muzyka lub śpiewaka. Dla innych czas spędzony w zespole był miłym wspomnieniem z dzieciństwa. Ale u wszystkich zamiłowanie do polskich piosenek, do polskiej kultury pozostało na zawsze.

W repertuarze Kolorowych Ptaszek są polskie piosenki estradowe, ludowe, religijne i patriotyczne. Laury zdobywał zarówno sam

Oglądanie wystawy „Jan Paweł II. Dar Polski dla świata” Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II / Ознайомлення з виставкою „Іоанн Павло II - дар Польщі світові” Люблінського католицького університету Іоанна Павла II

zespół, jak i jego członkowie. Solistka Helena Matwijenko otrzymała pierwszą nagrodę na Międzynarodowym Festiwalu Piosenki „Malwy 2000”, Angelina Krawczenko – Grand Prix Festiwalu Piosenki Dziecięcej „Skowroneczek” 2016 w Nowym Sączu.

Na Festiwalu Piosenki Maryjnej w Dowbyszu w 2002 roku zespół zajął II miejsce w kategorii chórów dziecięcych. Jest laureatem Gwiazdy Estrady XXI Wieku w Żytomierzu i II Ogólnoukraińskiego Festiwalu „Poleskie Gwiazdy”. W 2004 roku zdobył III miejsce na Ogólnoukraińskim Międzynarodowym Festiwalu Sztuki „Rodzina Ukraińska”. Wielokrotnie uczestniczył (w latach 2005-2016) w Międzynarodowym Festiwalu Literatury i Sztuki „Łesiny Dzerela” w Nowogrodzie Wołyńskim, a w 2008 roku wystąpił na XXI Ogólnopolskim i XIII Międzynarodowym Dziecięcym Festiwalu Piosenki i Pieśni Religijnej w Łodzi. W roku 2013, 2015 i 2016 brał udział w Festiwalu Piosenki i Muzyki Religijnej „Na chwałę Boga” organizowanym przez Bazylikę Metropolitalną pw. Wniebowzięcia NMP we Lwowie, a w 2019 roku zajął na nim I miejsce w kategorii chórów dziecięcych. Kolejnym sukcesem zespołu było zdobycie III miejsca na XXV Międzynarodowym Festiwalu Kołęd i Pastoralek w Będzinie.

Ponadto Kolorowe Ptaszki brały udział w festiwalach kultury polskiej i polskiej piosenki w Kijowie, Dniepropietrowsku, Odessie, Lwowie, Żytomierzu, Barze (obwód winnicki), w festiwalu i Dniach Kultury Polskiej w Romanowie, Olewsku, Nowogrodzie Wołyńskim i Korosteniu (obwód żytomierski), w festiwalach „Tęcza Polesia” w Żytomierzu i wielu, wielu innych na Ukrainie i w Polsce.

Dla państwa Szyszkinów zespół Kolorowe Ptaszki to pasja i życie. Uznanie dla ich pracy było nadanie im odznaki honorowej „Zasłużo-

Dla Państwa Żanny i Olega Szyszkinów zespół Kolorowe Ptaszki to pasja i życie / Для родини Шишкіних колектив „Кольорові пташки” - це пристрасть і життя

Przewodniczący Rady Horoszowa Włodzimierz Stolarczuk podziękował Kolorowym Ptaszkom i podarował bon na zakup sprzętu do nagrywania / Хорошівський селищний голова Володимир Столярчук подякував колективу та подарував ваучер на придбання звукозаписувального обладнання

ny dla Kultury Polskiej”, przyznawanej przez ministra kultury i dziedzictwa narodowego za zasługi w propagowaniu za granicą dorobku kultury i sztuki polskiej.

Wiktorija Laskowska-Szczur podkreśliła w swym wystąpieniu: „Dzięki swojemu profesjonalizmowi są zauważani na terenie Polski i Ukrainy, dzięki swej pasji i zaangażowaniu dostarczają nam radość i rozwijają kulturę polską na Ukrainie”. Życzyła zespołowi dalszego pomyślnego rozwoju, satysfakcji z podejmowanych przedsięwzięć, sukcesów zawodowych oraz spełnienia osobistych marzeń.

żowaniu dostarczają nam radość i rozwijają kulturę polską na Ukrainie”. Życzyła zespołowi dalszego pomyślnego rozwoju, satysfakcji z podejmowanych przedsięwzięć, sukcesów zawodowych oraz spełnienia osobistych marzeń.

Żanna Szyszkin

XXI Dni Kultury Polskiej w Berdyczowie: „Święto bez granic”

Święto polskiej kultury obchodzone w ramach Dni Miasta Berdyczowa to jeden z symboli przyjaźni polsko-ukraińskiej. Są okazją do wspólnej zabawy mieszkańców wielonarodowego i wielokulturowego ośrodka będącego małą ojczyzną wielu znanych Ukraińców i Polaków.

Program Dni Kultury Polskiej, które odbyły się 27 czerwca, był bogaty i ciekawy. Dopisała pogoda, goście i publiczność. Byli obecni m.in. przedstawiciele Konsulatu Generalnego RP w Winnicy, władz miejskich i obwodowych, wiceprezydent Częstochowy Ryszard Stefaniak, członkowie organizacji polskich i mieszkańcy Berdyczowa.

Uroczystości rozpoczęły się mszą św. w kościele Niepokalanego Poczęcia NMP, odprawioną w intencji pokoju, Ukrainy, Polski i Berdyczowa. Celebrował ją ks. Paweł Myszkowski. Następnie delegacje polska i ukraińska złożyły kwiaty i zapaliły znicze pod pomnikiem Chwała Bohaterom.

Na placu Centralnym zostały zaprezentowane wystawy. Pierwsza, „Konstytucja 3 Maja. Historia i tradycja”, została przygotowana przez Muzeum Historii Polski i Instytut Historii Litwy. Uroczystego jej otwarcia dokonali konsul generalny RP w Winnicy Damian Ciarciński oraz przedstawiciele władz miasta. Druga, plastyczna „W barwach majestatycznej historii”, została zorganizowana przez

Berdyczowską Szkołę Artystyczną. Biblioteka Publiczna Berdyczowa zaś udostępniła wystawę z okazji 25. rocznicy uchwalenia Konstytucji Ukrainy.

Gwoździem programu była uroczysta gala w Teatrze Muzyczno-Dramatycznym na Europejskiej, którą uświetniły występy młodzie-

ży i zespołów polskich z Berdyczowa i Baru. Najpierw jednak były oficjalne wystąpienia. Mer Sergij Orluk zauważył, że „Częstochowa i Berdyczów to połączenie duchowych stolic Polski i Ukrainy”. Prezes Berdyczowskiego Oddziału Związku Polaków na Ukrainie Larysa Wermińska, prezes Polskiego Radia Ber-

Organizatorzy i goście XXI Dni Kultury Polskiej w Berdyczowie /
Організатори та гості XXI Днів польської культури у Бердичеві

Otwarcie wystawy poświęconej 230. rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja. Towarzystwa jej ekspozycja z okazji 25. rocznicy uchwalenia Konstytucji Ukrainy /
Відкриття виставки, присвяченої 230-й річниці ухвалення Конституції 3 травня Польщі та 25-й річниці Конституції України

Delegacje z Polski i Ukrainy złożyły kwiaty i zapaliły znicze pod pomnikiem Chwała Bohaterom /
Делегації з Польщі та України біля пам'ятника "Слава героям!" вшанували пам'ять полеглих, поклали квіти та запалили свічки

dyców Jurij Sokalski oraz delegacja Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków z Wiktoria Laskowską-Szczur pogratulowali gospodarzom wspaniale przygotowanego święta.

Pozdrowienia przesłały miasta partnerskie Berdyczowa; z Polski: Jawor, Siedlce i Niepołomice, ze Słowacji Sabinov oraz mer rejonu wileńskiego z Litwy. Pandemia uniemożliwiła przyjazd delegacji z tych zaprzyjaźnionych ośrodków.

Koncert rozpoczął się pokazem filmu dokumentalnego Jerzego Sokalskiego „Pamięci wielkiego kapłana” o życiu i pracy ks. Bernarda Mickiewicza, więźnia łagrów radzieckich i duszpasterza Berdyczowa, nakręconego w 15 rocznicę jego śmierci.

Zespół Aksamitki z Baru zatańczył poloneza, solistka Żytomierskiego Obwodo-

wego Związku Polaków na Ukrainie Natalia Zubarewa rozpalila serca fanów kultury polskiej wykonaniem pieśni „Ojczyzno ma” i „Mazurek Trzeciego Maja”. Grupa instrumentalna w składzie Natalia Matwijkeno, Natalia Roshcheniuk i Tymofij Kolesnikow wykonała „Dumkę na dwa serca”, solistka Oksana Tymkiw piosenkę ludową „Oj nie, nie”. Studium Teatralne Notes de Vita przedstawiło kompozycję taneczną „Do Krakowa”. Krakowiaka i oberka zatańczyły Ludowy Amatorski Zespół Tańca „Jawir” i Zespół Pieśni i Tańca „Zorecwit” z Berdyczowa.

Zdaniem berdyczowian Dni Kultury Polskiej łączą narody dążące do pokoju, przyjaźni, współdziałania i współpracy w Europie i na świecie.

Tetiana Petrowska

Żegnaj, nasza polska Szkoło! Wrócimy do Ciebie znów!

Uroczystość pożegnania roku szkolnego 2020/2021 w Polskiej Szkole Sobotnio-Niedzielnej im. I.J. Paderewskiego została połączona z prezentacją placówki i dniem otwartym Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II.

Zakończenie roku szkolnego odbyło się 29 maja w gościnnych progach Żytomierskiego Obwodowego Teatru Lalek. Działalność placówki – od chwili powstania w 1989 roku do dziś – zaprezentowali sami uczniowie. Niektórzy absolwenci odnaleźli się na zdjęciach sprzed lat, co sprawiło im dużą radość.

W programie artystycznym, przygotowanym pod kierunkiem nauczycielki Wiktorii Zubarewej, wystąpiły zespoły działające przy ŻOZPU: Zasłużony dla Kultury Polskiej Ludowy Zespół Polskiego Tańca „Koroliski”, Zasłużony dla Kultury Polskiej Polski Dziecięcy Zespół Wokalny „Dzwoneczki”, Polski Dziecięcy Teatr Lalek „ModernPol” oraz Duet rodzinny „Stokrotki”. Piosenka „Kaczka-dziwaczka” w wykonaniu uczennicy polskiej szkoły Anity Cyporeno z towarzyszeniem zespołu Koroliski wywołała burzę oklasków. Wszystkim spodobał się występ Aleksego Denysewycza z „ModernPol”, który zaprezentował wiersz „Żaba” Jana Brzechwy, oraz najmłodszego wykonawcy Romana Kornijenki, który wyrecytował „Trzy zające” Marii Terlikowskiej.

Koncert poprowadziła nauczycielka języka polskiego Wiktorii Zubarewa.

Najbardziej wzruszeni byli najstarsi uczniowie, którzy rozstawali się z placówką na zawsze – szkolne mury opuściło 24 maturzystów. Dla nich był to pożegnalny wieczór. W imieniu absolwentów głos zabrała Anna

Chiżniczenko, która powiedziała: „Żegnam polską szkołę z wielkim smutkiem i żalem. Nieraz będę tu wracać myślami, bo tu poznałam polską kulturę i nauczyłam się języka polskiego. Tutaj uczą najlepsi nauczyciele! Dziękuję Pani Wiktorii Zubarewej i Wiktorii Laskowskiej-Szczur za szczególną opiekę i pomoc we wszystkich sprawach”.

O poziomie nauczania w Polskiej Szkole Sobotnio-Niedzielnej świadczą liczne nagrody uzyskane przez jej uczniów w tegorocznych konkursach, festiwalach oraz olimpiadach. A wszyscy maturzyści uzyskali certyfikaty znajomości języka polskiego.

Dziewięciu uczniów zostało laureatami Ogólnopolskiego Konkursu Historycznego „Przywrócić głos Niezłomnym, Nieobecny na lekcjach historii”. Byli to: w kategorii praca plastyczna – Jana Kazak, Wiktorii Rakytiańska, Helena Żurawska i Elżbieta Karpenko, w kategorii praca multimedialna – Zofia Kostryca, Anastazja Danylczuk, Antoni Owod, Olga Baszyńska i Jan Kopetczuk.

W XXI Międzynarodowym Konkursie Literackim i Plastycznym dla Polonii w jego części plastycznej I miejsce w kategorii wiekowej powyżej 14 lat zdobyła Wiktorii Rakytiańska, III zaś Tetiana Osecka; w kategorii wiekowej 10-14 lat wyróżnienie otrzymała Anastazja Simczuk. Tematem konkursu były inspirowane prozą Stanisława Lema „Bajki robotów”.

W tegorocznej Olimpiadzie Literatury i Języka Polskiego w Warszawie uczennica klasy XI Olga Baszyńska znalazła się wśród finalistów.

W XIV Dyktandzie z Języka Polskiego w Żytomierzu tytuł Mistrz Ortografii Polskiej 2021 przypadł Anicie Cyporeno, na II miejscu uplasował się Wsiewołod Gabruk, III lokatę zdobyła III Anna Chiżniczenko.

W VI Konkursie Historycznym w Żytomierzu I miejsce zajęła Olga Baszyńska, drugi na podium był Nikita Karpluk, trzecia zaś Anna Chiżniczenko.

Na zakończenie uroczystości prezes Żytomierskiego Obwodowego Związku Polaków na Ukrainie Wiktorii Laskowska-Szczur wręczyła uczniom certyfikaty i dyplomy oraz podziękowała im za chęć uczenia się, rodzicom za współpracę, a nauczycielom z za ich wysiłek.

„Miniony rok szkolny był niezwykle dla każdego z nas oraz bardzo pracowitym okresem. Oświata musiała się zmierzyć z edukacją zdalną. Organizacja kształcenia uczniów na odległość była trudnym wyzwaniem dla całej społeczności szkolnej. Trwa przecież epidemia koronawirusa. Wiele pomysłów, cennych inicjatyw oraz twórczych działań to efekt waszej i naszej codziennej pracy” – powiedziała prezes ŻOZPU. Do absolwentów skierowała osobne słowa: „Maturzystom serdecznie gratuluję, a tym, przed którymi są jeszcze egzaminy, chciałabym dodać otuchy i odwagi w dążeniu do obranego celu. Życzę także dobrych wyników na zbliżających się egzaminach!”.

Kierownictwo placówki zaprasza wszystkich do Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I. J. Paderewskiego na ciekawą naukę języka polskiego, poznawanie historii i literatury polskiej w przyszłym roku!

Polska Szkoła Sobotnio-niedzielną im. I.J. Paderewskiego działającą przy Żytomierskim Obwodowym Związku Polaków na Ukrainie ma długą historię. Pierwsze lekcje języka polskiego odbyły się już w 1989 roku. Od tego czasu rzesze uczniów, pracując pod okiem nauczycieli polonistów z Ukrainy i Polski (tych ostatnich skierował ORPEG),

Uczniowie Polskiej Szkoły Sobotnio-Niedzielnej im. I. J. Paderewskiego / Учні польської суботньо-недільної школи ім. І. Я. Падеревського

nauczyło się języka polskiego i przyswoiło wiedzę z zakresu historii i kultury polskiej. Wielu z nich podjęło studia w Polsce na prestiżowych uczelniach.

W szkole uczą się całe rodziny: dzieci, młodzież, rodzice i dziadkowie. Można z całą pewnością powiedzieć, że polska szkoła w Żytomierzu jest trzypokoleniowa.

Co roku grupa uczniów żytomierskiej szkoły dostaje się na studia na Katolicki Uniwersytet Lubelski (KUL). Podczas dnia otwartego tej uczelni absolwenci i ich rodzice mogli się zapoznać z jej bogatą ofertą edukacyjną, tzn. z warunkami rekrutacji na studia I i II stopnia oraz jednolite magisterskie. Nowymi kierunkami w tym roku są położnictwo, dietetyka i kryminologia (studia I stopnia) oraz stosunki międzynarodowe, lingwistyka stosowana i kryminologia (II stopień). Inżynieria środowiska i dietetyka będą realizowane w Filii KUL w Stalowej Woli.

Rejestracja na studia odbywa się w trybie online – za pośrednictwem strony kandydat.kul.pl. Korespondencja związana z rejestracją prowadzona jest za pośrednictwem maila, komunikatora na koncie rekrutacyjnym (e-Rekrutacja) i telefonicznie. W sprawach rekrutacji można się zwrócić również do Centrum Informacyjno-Edukacyjnego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Żytomierzu, które pomoże przygotować wszystkie dokumenty potrzebne na studia.

Projekt wspierany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą. Projekt „Białoczerwone ABC. Wsparcie bieżącego funkcjonowania polskich szkółek sobotnio-niedzielnych na Ukrainie” realizowany jest przez Fundację Wolność i Demokracja.

Wiktorija Zubarewa

Pożegnalny wieczór maturzystów / Прощальний вечір для випускників школи

Występ Anity Cyporenko z zespołem „Koroliski” wywołała burzę oklasków / Виступ Аніти Ципоренко разом із ансамблем «Короліски» викликав гарячі оплески глядачів

Wielkie podziękowanie od uczniów Polskiej szkoły / Щира подяка від учнів польської школи

„Ostatni adres” w Żytomierzu

Delegacja Czechów z ambasadorem Republiki Czeskiej na Ukrainie Radkiem Matulą oddała hołd ofiarom czystek stalinowskich z lat 1937-1938. Na ścianie jednego z budynków w mieście umieściła tabliczkę upamiętniającą mieszkającego tam niegdyś rodaka Františka Froňka.

Ambasadorowi towarzyszyli II sekretarz i rzecznik prasowy Ambasady Republiki Czeskiej w Kijowie Tomáš Pavlíček, przedstawiciele Instytutu Badania Reżimów Totalitarnych w Pradze Adam Hradilek, Jan Dvorak i Edita Irakova, kierownik projektu Ostatni Adres w Czechach.

W ramach wizyty, która odbyła się 8 czerwca, czeska delegacja wraz z przedstawicielami administracji lokalnej i państwowej oraz mniejszości polskiej złożyła kwiaty pod pomnikiem ofiar represji politycznych. W tym szczególnym miejscu spoczywają szczątki ponad 19 tys. niewinnie zamordowanych mieszkańców Żytomierszczyzny.

Na domu przy ulicy Pokrowskiej 106, w którym kiedyś mieszkał František Froněk (1895-1938), pracownik Żytomierskich Zakładów Mięsnych, szykanowany i rozstrzelany przez NKWD, jego prawnuk Roman Barybin wraz z członkami miejscowej społeczności czeskiej umieścił tabliczkę upamiętniającą pradziadka. To pierwszy taki znak pamięci zainstalowany w Żytomierzu. Zawiera zapisane w dwóch językach – czeskim i ukraińskim – nazwisko represjonowanego i cztery daty: urodzenia, aresztowania, egzekucji i rehabilitacji.

Roman Barybin opowiedział o losach swojego pradziadka, który walczył o niepodległość w 1920 roku w armii Ukraińskiej Republiki Ludowej pod dowództwem Symona Petlury, a w latach 30. XX wieku był dwukrotnie aresztowany, raz w 1930 roku pod zarzutem szpiegostwa i trzy lata później. Wtedy do szpiegostwa dołożono mu zarzut przynależności do czeskiej „nacjonalistycznej organizacji” Sokół (należał do towarzystwa sportowego Sokół) i skazano na trzy lata obozu pracy. Podczas odsiadki pracował przy budowie kanału Moskwa-Wołga.

W maju 1938 roku, w apogeum wielkiego terroru, NKWD znów go zatrzymał. Tym razem zarzucono mu działalność antysowiecką, czeski nacjonalizm i szowinizm, szpiegostwo na rzecz Republiki Czechosłowackiej oraz sabotaż – podczas pracy miał dodawać piasek i meta-

Metalowa tabliczka upamiętniająca represjonowanego i rozstrzelanego w 1938 roku członka klubu sportowego „Sokół” W. Františka Froňka zainstalowana na jego domu w Żytomierzu / Меморіальну дошку на стіні будинку в Житомирі, в якому жив репресований і розстріляний у 1938 році член спортивного клубу “Сокіл” В. Фронек, встановлює Надзвичайний і Повноважний Посол Чеської Республіки в Україні Радек Матула

Rodzina Františka Froňka i realizatorzy projektu „Ostatni adres” / Родина В. Фронєка та організатори проекту “Остання адреса”

lowe wióry do mięsa mielonego. Wszystkie oskarżenia oparto na zeznaniach wymuszonych przy użyciu przemocy psychicznej i tortur. Decyzją trojki Zarządu Okręgu Żytomierskiego NKWD František Froněk został skazany na śmierć przez rozstrzelanie. Wyrok wykonano 28 września, w dniu urodzin jego córki. Jego ciało spoczęło w masowym grobie wykopanym w pobliżu cmentarza żydowskiego. Dziś w tym miejscu stoi pomnik w kształcie krzyża upamiętniający ofiary represji politycznych.

František Froněk podobnie jak inni zatrzymani w sprawie towarzystwa sportowego Sokół i rozstrzelani został pośmiertnie zrehabilitowany w 1958 roku.

W uroczystości wzięli udział członkowie Związku Czechów Wołyńskich na Żytomierszczyźnie pod kierownictwem Ludmiły Czyżewskiej oraz prezes ŻOZPU Wiktorii Laskowska-Szczur, która zapoznała gości planami budowy memoriału upamiętniającego prześladowanych.

Wiktorii Laskowska

blisko
50
kierunków

nowe
kierunki

trwa
rejestracja

Studiuj na KUL!

⇒ Prawo, psychologia, teologia, filologia angielska, dziennikarstwo, a może tegoż roczne nowości – położnictwo lub dietetyka, a na II stopniu lingwistyka stosowana i stosunki międzynarodowe? W ofercie studiów jest blisko 50 kierunków, jakie można studiować na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. 5 maja na najstarszym lubelskim uniwersytecie rozpoczęła się rejestracja na studia stacjonarne I i II stopnia oraz jednolite magisterskie.

⇒ W ofercie studiów KUL proponuje kształcenie na blisko 50 kierunkach. Nowością jest położnictwo – studia stacjonarne I stopnia oraz dietetyka w Filii KUL w Stalowej Woli, gdzie w planach jest również uruchomienie nauk o rodzinie, administracji oraz bezpieczeństwa narodowego (tych kierunków nie ma jeszcze na liście). W ofercie studiów II stopnia od tego roku dostępna będzie lingwistyka stosowana i stosunki międzynarodowe.

„Wspólnota wiedzy – Razem ku mądrości” to hasło towarzyszące tegorocznej kampanii rekrutacyjnej. Wpisuje się ono w charakter działalności KUL, którego jednym z wyznaczników jest przekazywanie studentom wiedzy w poczuciu, że są oni ważną częścią wspólnoty akademickiej. To kształcenie powiązane z wartościami, w duchu wiedzy, mądrości, prawdy, tradycji i nowoczesności” – mówi Monika Stojowska, rzecznik prasowa KUL.

Zapraszamy na stronę
dla kandydatów: kandydat.kul.pl

**Centrum Informacyjno-Edukacyjne
KUL w Żytomierzu**
tel. 38 0 983 436 990

Uroczystości poświęcone 275. rocznicy konsekracji katedry pw. św. Zofii w Żytomierzu. Mszę świętą celebrował ks. bp Witalij Krywicki ordynariusz diecezji kijowsko-żytomierskiej współcelebrowali ks. bp pomocniczy Aleksander Jazłowiecki oraz księża z parafii Żytomierszczyzny /

Урочистості, присвячені 275-й річниці освячення собору св. Софії. Святу месу очолив єпископ Віталій Кривицький, ординарій Києво-Житомирської дієцезії, співслужили єпископ-помічник Олександр Язловецький та священники з парафій Житомирщини

Na Polskim Cmentarzu Wojennym w Bykowni pod Kijowem zastępca ambasadora RP na Ukrainie Michał Giergoń, attaché obrony kmdr Maciej Nałęcz i konsul Jacek Gościowski oddali hołd ofiarom zbrodni kатыńskiej /

На польському військовому цвинтарі в Биківні під Києвом заступник Посла Республіки Польща в Україні Міхал Гергонь, аташе з питань оборони капітан I рангу Мацей Наленч та консул Яцек Ґоцловскі вшанували пам'ять жертв Катинського злочину

VI pielgrzymka pracowników mediów katolickich do ogólnoukraińskiego Sanktuarium Matki Bożej Szkaplerznej w Berdyczowie, 12 czerwca 2021 r. /

VI паломництво католицьких медійних працівників до Всеукраїнського санктварію Матері Божої Святого Скапулярію в Бердичеві, 12 червня 2021 року